

Số: 51/NQ-HĐND

Hà Nội, ngày 10 tháng 12 năm 2024

NGHỊ QUYẾT

**Về việc ban hành các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở
trên địa bàn thành phố Hà Nội**

**HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI
KHÓA XVI, KỲ HỌP THỨ 20**

*Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015;
Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức
chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019;*

Căn cứ Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở ngày 10 tháng 11 năm 2022;

*Căn cứ Nghị định số 59/2023/NĐ-CP ngày 14 tháng 8 năm 2023 của
Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở;*

*Căn cứ Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 8 năm 2023 của
Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư;*

*Căn cứ Quyết định số 346/QĐ-TTg ngày 06 tháng 4 năm 2023 của Thủ
tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Thực hiện dân chủ
ở cơ sở;*

*Xét Tờ trình số 491/TTr-UBND ngày 03 tháng 12 năm 2024 của Ủy ban
nhân dân Thành phố về việc ban hành Nghị quyết quyết định các biện pháp bảo
đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở; Báo cáo thẩm tra số 131/BC-HĐND ngày 06
tháng 12 năm 2024 của Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân Thành phố và ý kiến
thảo luận của các đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố tại kỳ họp.*

QUYẾT NGHỊ:

**Điều 1. Thông qua các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở
trên địa bàn thành phố Hà Nội**

1. Nguyên tắc bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở

a) Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, sự chỉ đạo, quản lý của chính quyền;
vai trò nòng cốt của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên; sự
phối hợp chặt chẽ, thường xuyên, hiệu quả trong thực hiện dân chủ ở cơ sở; phù
hợp thống nhất các quy định của pháp luật về nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ
sở, các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở và các quy định, cách thức
thực hiện dân chủ ở cơ sở.

b) Bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở phải thường xuyên, liên tục trở thành nền nếp; Bảo đảm công khai, minh bạch, tăng cường trách nhiệm giải trình trong quá trình thực hiện dân chủ ở cơ sở; nâng cao chất lượng hoạt động của các cơ quan Nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập, tổ chức có sử dụng lao động và các xã, phường, thị trấn trên địa bàn thành phố; nâng cao nhận thức, trách nhiệm của tập thể, cá nhân trong việc thực hiện dân chủ ở cơ sở; phát huy những nhân tố mới, nhân tố tích cực và điển hình tiên tiến ở cơ sở, góp phần thực hiện hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức.

c) Các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở phải kịp thời, nghiêm túc, phù hợp với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị; gắn thực hiện dân chủ ở cơ sở với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và công tác cải cách hành chính.

2. Chỉ tiêu thực hiện dân chủ ở cơ sở

a) 100% người được giao nhiệm vụ thực thi pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở; thành viên Ban Thanh tra nhân dân, thành viên Ban giám sát đầu tư của cộng đồng được bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ về thực hiện dân chủ ở cơ sở; Trưởng thôn, Tổ trưởng tổ dân phố, Trưởng ban công tác Mặt trận, Tổ soạn thảo hương ước, quy ước được tham gia tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước.

b) 100% cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động thực hiện tuyên truyền, quán triệt, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân trong việc thực hiện dân chủ ở cơ sở; thực hiện nghiêm các quy định về thực hiện dân chủ ở cơ sở; phát huy dân chủ đi đôi với giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương, thực hiện công khai, minh bạch các nội dung phải công khai theo quy định.

c) 100% cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động thực hiện ứng dụng chuyển đổi số vào công tác dân vận, thực hiện dân chủ ở cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh trên địa bàn.

d) 100% cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động ban hành quy chế thực hiện dân chủ ở cơ sở; hương ước, quy ước của thôn, tổ dân phố phải được rà soát, sửa đổi, bổ sung theo quy định. Hội đồng nhân dân các cấp ban hành Nghị quyết quyết định biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở.

đ) 100% cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động hỗ trợ, tạo điều kiện để Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ và phát huy hiệu quả hoạt động tại cơ sở.

e) 100% các cơ quan, đơn vị xây dựng Quy chế thi đua, khen thưởng để đảm bảo việc bình xét thi đua, khen thưởng được công khai, minh bạch, thực hiện thống nhất, có xem xét tính đặc thù công việc trong mỗi các cơ quan, đơn vị.

3. Các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở

3.1. Bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho người được giao nhiệm vụ tổ chức thực hiện pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở

a) Lãnh đạo cơ quan, đơn vị, địa phương, doanh nghiệp quan tâm, tạo điều kiện, cử cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn về thực hiện dân chủ ở cơ sở nhằm nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động được giao nhiệm vụ tổ chức thực hiện pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở.

b) Tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động vững về chuyên môn, nghiệp vụ, có tư duy triển khai thực hiện pháp luật, có kỹ năng thu thập và xử lý thông tin nhanh nhạy, ứng dụng hiệu quả công nghệ thông tin vào quản lý nhà nước trong thực hiện dân chủ cơ sở.

c) Phối hợp với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng, báo cáo viên bảo đảm uy tín, tiêu chuẩn trong giảng dạy; thường xuyên đổi mới phương pháp, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đáp ứng nhu cầu thực tiễn.

d) Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động chủ động nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ trên nền tảng năng lực, trình độ và phẩm chất cần thiết để cụ thể hóa đường lối chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

đ) Đổi mới phương thức quản lý và thường xuyên kiểm tra chất lượng cán bộ, công chức, viên chức thực hiện pháp luật.

3.2. Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở; nâng cao nhận thức cộng đồng về việc bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở

a) Thường xuyên tuyên truyền, quán triệt các nội dung thực hiện dân chủ ở cơ sở bằng nhiều hình thức, đa dạng, phong phú như: Tuyên truyền thông qua “Ngày pháp luật”, thông qua các cuộc họp của cơ quan, cuộc họp thôn, tổ dân phố, qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn, qua các buổi sinh hoạt văn hóa cộng đồng... và sử dụng video, podcast và các phương tiện truyền thông xã hội để tiếp cận các đối tượng khác nhau trong cộng đồng. Xây dựng cơ sở dữ liệu về các hoạt động dân chủ để có thể theo dõi và đánh giá hiệu quả thực hiện.

b) Thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác hiệu quả tiện ích của chính quyền số trong công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên Cổng/Trang thông tin điện tử Thành phố và của các cơ quan, đơn vị, địa phương, doanh nghiệp hoặc trên các thiết bị di động; tuyên truyền qua các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, trong đó có Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở.

c) Đẩy mạnh công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị, đặc biệt là giữa cơ quan Tư pháp trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; giữa các Sở, ban, ngành, Ủy ban nhân dân các cấp với Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên trong việc cung cấp thông tin, tham gia góp ý vào các Dự thảo văn bản có liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp chính đáng của đoàn viên, hội

viên và Nhân dân trước khi triển khai thực hiện theo quy định của pháp luật; nghiên cứu đặc điểm, tình hình của từng địa bàn, đối tượng cần được tuyên truyền pháp luật để có nội dung, phương pháp tuyên truyền phù hợp.

d) Phát huy vai trò của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên trong tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân thực hiện dân chủ ở cơ sở theo quy định của pháp luật. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả và chất lượng giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc các cấp, các tổ chức chính trị - xã hội và của cộng đồng dân cư trong việc thực hiện pháp luật và thực hiện dân chủ ở cơ sở.

3.3. Nâng cao trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị, tổ chức, vai trò nêu gương của người đứng đầu, cán bộ lãnh đạo, quản lý, đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức, người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố trong việc thực hiện dân chủ và bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở; lấy mức độ thực hiện dân chủ ở cơ sở của chính quyền địa phương cấp xã, cơ quan, đơn vị, tổ chức là một trong những căn cứ để đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ

a) Thực hiện nghiêm Luật Tiếp công dân; quan tâm giải quyết tốt các đơn thư, khiếu nại, tố cáo của công dân; tăng cường tiếp xúc, đối thoại trực tiếp giữa người đứng đầu cấp ủy, chính quyền với người dân, doanh nghiệp.

b) Nâng cao chất lượng hoạt động và phát huy vai trò của Ban Thanh tra nhân dân trong các cơ quan, đơn vị, địa phương và Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng ở địa phương. Thường xuyên củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng, lựa chọn, bố trí những người có phẩm chất, năng lực tốt, được tin nhiệm làm công tác thanh tra nhân dân. Hằng năm, xây dựng kế hoạch hoạt động; tổ chức hoạt động kiểm tra, giám sát theo quy định của pháp luật; phát huy vai trò, trách nhiệm đại diện cho công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân trong thực hiện kiểm tra, giám sát tại cơ sở.

c) Tập trung chỉ đạo, cụ thể hóa phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân hưởng thụ”; Thực hiện công khai các hoạt động của cơ quan, đơn vị, địa phương, tổ chức có sử dụng lao động bằng nhiều hình thức khác nhau theo đúng quy định (trừ các thông tin thuộc bí mật Nhà nước, bí mật công tác hoặc thông tin chưa được công khai theo quy định của pháp luật); Tổ chức hội nghị cán bộ, công chức, viên chức; hội nghị người lao động hằng năm theo đúng quy định, định kỳ 06 tháng một lần tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết hội nghị; Thực hiện lấy ý kiến tham gia vào các quy chế hoạt động của cơ quan đơn vị, địa phương, doanh nghiệp; tổ chức lấy ý kiến tham gia của Nhân dân vào các quy ước, hương ước tại địa phương; bảo đảm các điều kiện để cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân được kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện các nội dung đã bàn, quyết định theo quy định tại Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở và pháp luật khác có liên quan.

d) Thực hiện rà soát, đánh giá, kịp thời sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy chế, quy ước, hương ước về thực hiện dân chủ ở cơ sở đã ban hành thực hiện nhưng có nội dung chưa phù hợp với thực tiễn của từng cơ quan, đơn vị, địa phương, doanh nghiệp.

đ) Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động có trách nhiệm tích cực, gương mẫu tham gia ý kiến, bàn và quyết định các nội dung được xin ý kiến nhằm bảo đảm tốt hơn quyền, lợi ích của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và nghiêm túc thực hiện các quyết định đã được tập thể thống nhất.

e) Công dân, hộ gia đình tích cực quan tâm đến công việc chung của cộng đồng dân cư; có trách nhiệm tham gia hoặc cử đại diện hộ gia đình tham gia họp bàn, thảo luận, quyết định các nội dung và thực hiện nghiêm túc các nội dung thuộc trách nhiệm đã được cộng đồng dân cư quyết định bằng văn bản.

g) Hằng năm, xem xét mức độ thực hiện dân chủ ở cơ sở gắn với thực hiện công tác cải cách hành chính tại các cơ quan hành chính nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập là một trong những căn cứ để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của lãnh đạo cơ quan, cán bộ, công chức quản lý.

3.4. Hỗ trợ, khuyến khích ứng dụng công nghệ thông tin, khoa học - kỹ thuật, trang bị phương tiện kỹ thuật và bảo đảm các điều kiện cần thiết khác cho việc tổ chức thực hiện dân chủ ở cơ sở phù hợp với tiến trình xây dựng chính quyền điện tử, chính quyền số, xã hội số

a) Bố trí trang thiết bị đầy đủ, hiện đại, có kết nối mạng internet để phục vụ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động bảo đảm nâng cao hiệu quả hoạt động của cơ quan, đơn vị, đặc biệt là trong việc tổ chức thực hiện dân chủ ở cơ sở.

b) Quan tâm, tạo điều kiện, cử cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng về ứng dụng công nghệ thông tin nhằm nâng cao trình độ, khả năng tiếp cận, khai thác, sử dụng công nghệ thông tin về thực hiện dân chủ ở cơ sở trong tình hình mới. Xây dựng chuyên mục thực hiện dân chủ ở cơ sở trên Cổng thông tin điện tử của Thành phố.

c) Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong giải quyết thủ tục hành chính, điều hành hoạt động của các cơ quan hành chính; tăng cường mở rộng áp dụng các tiện ích hỗ trợ người dân trong việc thực hiện các dịch vụ công; đưa vào sử dụng các ứng dụng thông minh hiệu quả nhằm nâng cao chất lượng đời sống Nhân dân và phát huy quyền làm chủ của Nhân dân.

3.5. Kịp thời biểu dương, khen thưởng các gương điển hình, có nhiều thành tích trong việc phát huy và tổ chức thực hiện tốt dân chủ ở cơ sở; thường xuyên kiểm tra và xử lý nghiêm cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân vi phạm pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở

a) Hằng năm cơ quan, đơn vị, địa phương đăng ký xây dựng các mô hình điển hình về thực hiện dân chủ ở cơ sở theo từng loại hình gắn với tiêu chuẩn công nhận các mô hình điển hình thực hiện dân chủ ở cơ sở. Xây dựng,

triển khai kế hoạch, tuyên truyền, phổ biến, nhân rộng, phát hiện và tổ chức tôn vinh mô hình điển hình tiên tiến bằng các hình thức biểu dương, khen thưởng phù hợp.

b) Cơ quan làm công tác thi đua, khen thưởng các cấp tích cực, chủ động phối hợp với cơ quan tuyên giáo, thông tin và truyền thông, báo chí làm tốt công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của các tầng lớp Nhân dân về vai trò, ý nghĩa của các phong trào thi đua và tuyên truyền gương điển hình tiên tiến việc thực hiện dân chủ ở cơ sở. Phát hiện kịp thời biểu dương, khen thưởng các gương điển hình tiên tiến trong thực hiện dân chủ ở cơ sở.

c) Xử lý kịp thời những hành vi vi phạm quy định về thực hiện dân chủ ở cơ sở; điều chuyển, thay thế những cán bộ lãnh đạo, quản lý; cán bộ, công chức, viên chức có nhiều dư luận xấu, uy tín giảm sút, có biểu hiện tham nhũng, lãng phí, không đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Đồng thời kiên quyết xử lý những hành vi lợi dụng dân chủ để vi phạm pháp luật, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và quyền làm chủ của Nhân dân, cản trở việc thực hiện nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị, địa phương.

d) Tăng cường công tác kiểm tra việc thực hiện dân chủ ở cơ sở, nhất là các cơ chế, chính sách liên quan trực tiếp đến người dân, những lĩnh vực dễ phát sinh tiêu cực, việc thực hiện công khai, minh bạch các nội dung theo quy định của pháp luật, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân vi phạm pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở.

đ) Hằng năm, Ủy ban nhân dân Thành phố, cấp huyện, cấp xã xây dựng kế hoạch kiểm tra việc thực hiện dân chủ ở cơ sở theo thẩm quyền.

e) Hằng năm, các cơ quan, đơn vị, địa phương, cơ sở phải thực hiện công tác tự kiểm tra việc thực hiện dân chủ trong cơ quan, đơn vị, địa phương mình.

Điều 2. Nguồn kinh phí thực hiện

Kinh phí bảo đảm để triển khai thực hiện Nghị quyết được bố trí từ nguồn ngân sách nhà nước theo quy định phân cấp quản lý ngân sách hiện hành, trong dự toán chi thường xuyên hằng năm của cơ quan, đơn vị, địa phương và các nguồn lực hợp pháp khác theo quy định của pháp luật.

Điều 3. Tổ chức thực hiện

1. Giao Ủy ban nhân dân Thành phố tổ chức, triển khai, báo cáo Hội đồng nhân dân Thành phố việc thực hiện Nghị quyết; đồng thời chủ động nắm tình hình để kịp thời hướng dẫn, xử lý các khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện Nghị quyết này.

2. Giao Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố, các Ban của Hội đồng nhân dân, Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân và đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố giám sát việc thực hiện Nghị quyết này.

3. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố Hà Nội và các tổ chức thành viên, tích cực tuyên truyền, động viên các tầng lớp Nhân dân thực hiện và giám sát việc thực hiện Nghị quyết theo quy định của pháp luật.

Điều 4. Hiệu lực thi hành

Nghị quyết này được Hội đồng nhân dân Thành phố khóa XVI, nhiệm kỳ 2021 - 2026, kỳ họp thứ 20 thông qua ngày 10 tháng 12 năm 2024 và có hiệu lực kể từ ngày ký./.

Nơi nhận:

- Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Chính phủ;
- Văn phòng Quốc hội, Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Nội vụ, Tư pháp, Tài chính;
- Thường trực Thành ủy;
- Đoàn ĐBQH TP Hà Nội;
- TT HĐND, UBND, UBMTTQ TP;
- Các vị đại biểu HĐND Thành phố;
- Các Sở, ban, ngành, đoàn thể Thành phố;
- VPTU, VPĐDBQH & HĐND TP, VP UBND TP;
- TT HĐND, UBND các quận, huyện, thị xã;
- Trang TTĐT của Đoàn ĐBQH&HĐND TP;
- Trung tâm thông tin điện tử Thành phố;
- Lưu: VT.

CHỦ TỊCH

Nguyễn Ngọc Tuấn